

Uchwała nr 13/2013
Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza
z dnia 21 marca 2013 r.

w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej

Działając na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 2 pkt 4 Statutu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z 2012 r., Senat Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza uchwala Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała nr 17/2007 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 24 maja 2007 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

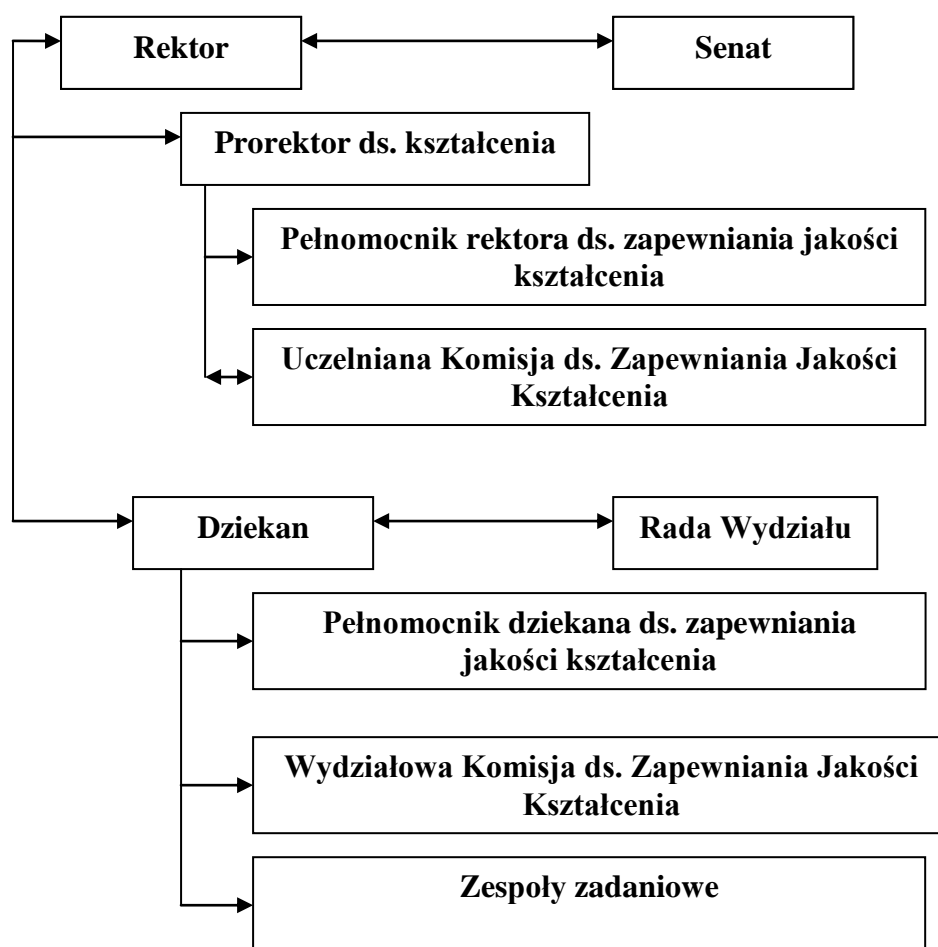
prof. dr hab. inż. Marek Orkisz

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej

1. Postanowienia ogólne

§ 1

1. W trosce o ciągle podnoszenie jakości kształcenia, jako czynnika warunkującego dalszy rozwój oraz umocnienie pozycji Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza w krajowym i europejskim obszarze kształcenia, wprowadza się Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej, zwany dalej również [USZJK].
2. Obowiązek wprowadzenia USZJK oraz mechanizmów jego monitorowania i doskonalenia nakładają na społeczność akademicką postanowienia Deklaracji Bolońskiej oraz ustawa z 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.).
3. Strukturę organizacyjną Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej przedstawiono na zamieszczonym schemacie.

2. Cele i zakres działania

§ 2

Ogólnym celem funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej jest stałe doskonalenie procesu kształcenia studentów w taki sposób, aby umożliwić im wejście w życie zawodowe i społeczne, zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy.

§ 3

1. Szczegółowe cele USZJK swoim zakresem działania obejmują:
 - 1) ocenę prowadzonych zajęć dydaktycznych;
 - 2) monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia na wszystkich poziomach i formach kształcenia;
 - 3) ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia zdefiniowanych dla prowadzonych kierunków;
 - 4) ocenę zasobów materialnych, w tym infrastrukturę dydaktyczną i naukową, a także środki wsparcia dla studentów;
 - 5) funkcjonowanie systemu informacyjnego (tj. sposobu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnianiu jakości kształcenia);
 - 6) publiczny dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów;
 - 7) ocenę mobilności studentów;
 - 8) monitorowanie losów absolwentów;
 - 9) ocenę jakości kadry akademickiej prowadzącej i wspierającej proces kształcenia oraz realizowanej polityki kadrowej;
 - 10) udział pracodawców w określaniu i ocenie efektów kształcenia;
 - 11) ocenę poziomu naukowego jednostki mającego wpływ na jakość kształcenia.
2. USZJK do realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, wykorzystuje instrumenty i procedury, które są okresowo poddawane weryfikacji i doskonaleniu.

§ 4

Ocena jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych obejmuje:

- 1) badanie opinii studentów na temat pracy nauczycieli akademickich (ankietyzacja);
- 2) prowadzenie hospitacji zajęć.

§ 5

1. Monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia na wszystkich poziomach i we wszystkich formach kształcenia obejmuje:
 - 1) ocenę zgodności kierunków i programów kształcenia z misją Uczelni;
 - 2) ocenę zgodności koncepcji kształcenia z celami określonymi w strategii Uczelni oraz strategiach wydziałów;
 - 3) ocenę zgodności programów kształcenia z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji;
 - 4) ocenę zgodności kształcenia z koncepcją rozwoju kierunku;
 - 5) doskonalenie systemu punktowego ECTS, w tym m.in. poprawności przypisywania punktów ECTS do modułu kształcenia;
 - 6) badanie opinii studentów na temat obciążenia pracą własną;

- 7) doskonalenie i rozwój stosowanych metod weryfikacji efektów kształcenia oraz zasad oceniania studentów;
 - 8) doskonalenie procesu dyplomowania.
2. W działaniach podejmowanych na rzecz doskonalenia jakości programów kształcenia są uwzględniane:
- 1) informacje uzyskane od pracowników, studentów i absolwentów Uczelni, a także pracodawców i instytucji rynku pracy;
 - 2) wzorce międzynarodowe programów studiów.

§ 6

Weryfikacja zakładanych efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów obejmuje:

- 1) ocenę sprawdzalności zdefiniowanych efektów kształcenia;
- 2) ocenę przejrzystości zasad oceniania studentów, w tym egzaminów, zaliczeń, prac projektowych itp.;
- 3) ocenę procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych;
- 4) ocenę procedury doboru recenzentów i jakości recenzji;
- 5) badanie zasad dokumentowania sposobów weryfikacji efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- 6) ocenę efektów kształcenia uzyskanych w wyniku odbycia praktyki;
- 7) ocenę uwzględnienia corocznej opinii nauczycieli akademickich wliczanych do minimum kadrowego, przedkładanej Radzie Wydziału dotyczącej propozycji doskonalenia efektów kształcenia.

§ 7

1. Doskonalenie warunków prowadzenia procesu kształcenia ma na celu zapewnienie właściwych zasobów do nauki oraz środków wsparcia dla studentów z zakresu infrastruktury dydaktycznej oraz bazy socjalnej.
2. Poprawa warunków kształcenia opiera się na stałym monitorowaniu i podejmowaniu działań usprawniających z zakresu:
 - 1) infrastruktury dydaktycznej i naukowej: sal wykładowych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych, w tym wyposażenia w środki audiowizualne oraz wyposażenia i dostępności obiektów sportowych;
 - 2) liczebności grup studenckich na poszczególnych rodzajach zajęć;
 - 3) racjonalności rozkładów zajęć i ich organizacji;
 - 4) dostępności do literatury i innych pomocy dydaktycznych w bibliotece i czytelnich, w tym komputerowych baz danych i katalogów;
 - 5) funkcjonowania informatycznej obsługi studentów;
 - 6) funkcjonowania stron internetowych wydziałów;
 - 7) możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez osoby niepełnosprawne.

§ 8

1. Poprawa dostępności informacji na temat realizowanego procesu kształcenia ma na celu zapewnienie społeczności akademickiej, kandydatom na studia i innym interesariuszom pełnej i rzetelnej informacji o ofercie kształcenia oraz jakości kształcenia w Uczelni.

2. Prezentowana oferta dydaktyczna powinna zawierać informacje o zasadach rekrutacji, efektach kształcenia, sylwetce absolwenta danego kierunku studiów na wszystkich poziomach i formach studiów oraz inne informacje o Uczelni.

§ 9

Ocena mobilności studentów obejmuje badanie warunków do krajowej i międzynarodowej wymiany studentów oraz stopień korzystania przez studentów z programów wymiany.

§ 10

1. USZJK obejmuje monitorowanie losów absolwentów, które pozwala ocenić zbieżność zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.
2. Ankieta absolwenta są objęci absolwenci Uczelni po upływie 6 miesięcy oraz 3 i 5 lat od zakończenia studiów.
3. Ankieta służy badaniu opinii absolwentów na temat przebiegu odbytych studiów oraz możliwości jakie dało mu ukończenie danego kierunku.

§ 11

1. Proces doskonalenia jakości kadry akademickiej obejmuje następujące działania:
 - 1) realizację właściwej polityki kadrowej, w tym: doboru, weryfikacji i rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej;
 - 2) zapewnienie zgodności prowadzonych badań naukowych i publikacji z tematyką i zakresem prowadzonych zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe danego kierunku studiów;
 - 3) przeprowadzanie ocen parametrycznych nauczycieli akademickich, w których są brane pod uwagę zaangażowanie oraz osiągnięcia: naukowe, dydaktyczne i organizacyjne;
 - 4) nadzór nad właściwą organizacją i przebiegiem zajęć dydaktycznych;
 - 5) tworzenie właściwych warunków do rozwoju mobilności pracowników naukowo-dydaktycznych.
2. Celem rozwoju jakości kadry wspierającej proces kształcenia jest zapewnienie właściwej działalności jednostek organizacyjnych oraz ułatwianie studentom dostępu do władz Uczelni i poszczególnych wydziałów, przejawiające się przede wszystkim w:
 - 1) dostępności władz dla studentów;
 - 2) kompetencjach i profesjonalnej postawie pracowników;
 - 3) terminowości załatwiania spraw dotyczących studentów.

§ 12

Udział pracodawców w określaniu i ocenie efektów kształcenia obejmuje:

- 1) uczestnictwo przedstawicieli pracodawców w procesie określania efektów kształcenia;
- 2) uczestnictwo przedstawicieli pracodawców w ocenie efektów kształcenia – badanie opinii pracodawców zatrudniających absolwentów Uczelni;
- 3) współpracę Uczelni z otoczeniem gospodarczym;
- 4) badanie opinii pracodawców przyjmujących studentów na praktyki na temat osiągniętych przez nich efektów kształcenia;

- 5) wykorzystywanie efektów prac Konwentu Uczelni i Rad Gospodarczych powołanych na wydziałach w doskonaleniu programów kształcenia.

§ 13

Ocena aktywności naukowo-dydaktycznej jednostki obejmuje analizę dorobku naukowego nauczycieli, współpracę naukowo-badawczą z otoczeniem oraz współpracę z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi.

3. Organizacja

§ 14

1. Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia sprawuje Rektor za pośrednictwem Prorektora ds. kształcenia.
2. Elementami struktury USZJK na poziomie uczelnianym są:
 - 1) pełnomocnik rektora ds. zapewniania jakości kształcenia;
 - 2) Uczelniana Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, zwana dalej również [UKZJK];
3. Na wydziałach za jakość kształcenia odpowiadają dziekani, w jednostkach międzywydziałowych zaś Kierownicy tych jednostek.
4. Elementami struktury systemu zapewniania jakości kształcenia na poziomie wydziałów są:
 - 1) pełnomocnik dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia;
 - 2) Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia;zaś w jednostkach międzywydziałowych pełnomocnik ds. zapewniania jakości kształcenia;
5. Na wydziałach oraz w jednostkach międzywydziałowych mogą zostać powołane zespoły zadaniowe o określonych zadaniach i kompetencjach.

§ 15

1. Uczelniana Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, zwana dalej UKZJK, jest powoływana zarządzeniem Rektora.
2. W skład Uczelnianej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia wchodzi:
 - 1) pełnomocnik rektora ds. zapewniania jakości kształcenia (przewodniczący Komisji);
 - 2) pełnomocnicy dziekanów ds. zapewniania jakości kształcenia;
 - 3) pełnomocnicy ds. zapewniania jakości kształcenia w jednostkach międzywydziałowych;
 - 4) przedstawiciel doktorantów wybrany przez uczelniany organ Samorządu Doktorantów;
 - 5) przedstawiciel studentów wybrany przez uczelniany organ Samorządu Studenckiego,
 - 6) zastępca kanclerza ds. organizacji kształcenia;
 - 7) kierownik Działu Informacji, Karier i Promocji.
3. Obsługę administracyjną Uczelnianej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia prowadzi Biuro ds. Jakości Kształcenia.
4. Do zadań UKZJK należy koordynowanie działań mających na celu ciągłe doskonalenie i unowocześnianie procesu kształcenia oraz poprawę warunków jego realizacji, a także monitorowanie i doskonalenie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia przez:
 - 1) inicjowanie zmian w prawie uczelnianym niezbędnych do zapewniania jakości kształcenia przez przygotowanie propozycji wewnętrznych aktów prawnych;

- 2) opiniowanie zgodności programów kształcenia, a w szczególności zdefiniowanych efektów kształcenia z obowiązującym prawem, misją i strategią Uczelni oraz oczekiwaniami pracodawców;
 - 3) doskonalenie obowiązujących i opracowywanie nowych procedur zapewniania jakości kształcenia;
 - 4) ustalanie zasad i częstotliwości podejmowanych działań oraz sposobu ich wykorzystania celem poprawy jakości kształcenia;
 - 5) sporządzanie raportów wynikowych na podstawie danych z wydziałowych komisji zapewniania jakości kształcenia oraz przedstawianie wniosków z ich analiz Rektorowi i Senatowi PRz;
 - 6) przedkładanie opinii i wniosków dotyczących spraw związanych z oceną jakości kształcenia, w tym:
 - a) opiniowanie pod względem formalnym działalności wydziałowych komisji ds. zapewniania jakości kształcenia,
 - b) opiniowanie pod względem formalnym raportów samooceny jednostek, opracowanych na żądanie instytucji akredytujących,
 - c) opiniowanie propozycji wydziałów poddania się ocenie jakości kształcenia przez instytucję zewnętrzną,
 - d) formułowanie wniosków dotyczących wyników oceny przez zewnętrzne instytucje akredytujące,
 - e) formułowanie wniosków z analizy arkuszy ewaluacyjnych wypełnianych przez dziekanów;
 - 7) realizację zadań dotyczących USZJK zleconych przez Rektora lub Prorektora ds. kształcenia;
 - 8) współpracę z dziekanami wydziałów, kierownikami studium oraz z wydziałowymi komisjami ds. zapewniania jakości kształcenia.
5. Szczegółowe zadania UKZJK na bieżący rok akademicki i harmonogram ich wykonania są ustalane na pierwszym zebraniu w danym roku akademickim. Zadania mogą być rozszerzane w miarę potrzeb w trakcie roku.
6. Pełnomocnik rektora ds. zapewniania jakości kształcenia zwany dalej również [pełnomocnikiem] jest powoływany zarządzeniem Rektora.
7. Do zadań Pełnomocnika należą w szczególności:
- 1) koordynacja pracy i przewodniczenie UKZJK;
 - 2) koordynowanie prac i współdziałanie z jednostkami z zakresu działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia, w tym:
 - a) akredytacji,
 - b) ankietyzacji,
 - c) hospitacji,
 - d) projektowania i monitoringu programów kształcenia, w tym: zgodności programów kształcenia z obowiązującą uchwałą Senatu PRz oraz prawidłowości sformułowań i kompletności opisów efektów kształcenia przedkładanych Senatowi PRz;
 - 3) przygotowanie corocznego raportu z oceny funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

§ 16

1. Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia jest powoływana przez Radę Wydziału.
2. W skład Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia wchodzi:

- 1) pełnomocnik dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia – przewodniczący;
 - 2) przedstawiciele poszczególnych katedr/zakładów;
 - 3) przedstawiciel doktorantów wybrany przez wydziałowy organ Samorządu Doktorantów;
 - 4) przedstawiciel studentów wybrany przez wydziałowy organ Samorządu Studenckiego;
 - 5) przedstawiciel pracodawców lub innych interesariuszy zewnętrznych.
3. Rada Wydziału, na wniosek dziekana, może powołać dodatkowo zespoły zadaniowe wspomagające pracę Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, ze wskazaniem ich zadań i kompetencji, przykładowo: zespół ds. oceny programu kształcenia, zespół ds. oceny prac dyplomowych, zespół ds. uruchomienia nowego kierunku studiów, itp.
4. Zespoły zadaniowe mogą być powołane także przez kierowników jednostek międzywydziałowych.
5. Do zakresu działania Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia należą:
- 1) opiniowanie nowo projektowanych programów kształcenia;
 - 2) opiniowanie zmian w monitorowanych programach kształcenia (monitorowanie cykliczne);
 - 3) opiniowanie merytoryczne obsady kadrowej poszczególnych kierunków studiów;
 - 4) przedkładanie dziekanowi opinii i wniosków na podstawie analizy:
 - a) opinii pracodawców (na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów), np: uzyskanych na podstawie ankiet,
 - b) opinii absolwentów na temat przydatności nabytych, jak i brakujących elementów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w danym programie kształcenia, uzyskanych na podstawie ankiet po 6 miesiącach oraz 3 i 5 latach od ukończenia studiów;
 - 5) analiza wyników ankiet studenckich dotyczących oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w danym semestrze oraz oceny prowadzonych modułów kształcenia i przedstawieniem informacji Wydziałowej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich;
 - 6) ocena i okresowe przeglądy metodyki, warunków i sposobów zaliczania modułów kształcenia oraz weryfikacji osiągnięcia założonych efektów kształcenia;
 - 7) ocena i okresowe przeglądy programów kształcenia pod kątem całkowitego nakładu pracy studenta, na podstawie danych z ankiet studenckich dla poszczególnych modułów kształcenia z podziałem na formy;
 - 8) okresowe przeglądy i ocena prac dyplomowych pod kątem spełnienia wymagań metodycznych i merytorycznych oraz poszanowania praw autorskich;
 - 9) inicjowanie działań promowania „dobrej dydaktyki” oraz działań naprawczych w przypadku niespełnienia wewnętrznych standardów jakości;
- 10) sporządzanie raportów wynikowych z działalności Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz przedstawianie ich dziekanowi i Uczelnianej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

§ 17

1. Pełnomocnik dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia jest powoływany przez dziekana.
2. Do zadań pełnomocnika dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia należy w szczególności:

- 1) bieżące nadzorowanie funkcjonowania systemu zapewniania i oceny jakości kształcenia na wydziale;
 - 2) nadzorowanie wdrażania procedur jakości kształcenia na wydziale;
 - 3) przeprowadzanie oceny organizacji procesu dydaktycznego realizowanego przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale lub świadczących usługi dla studentów wydziału;
 - 4) koordynowanie prac oraz współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi wydziału i Uczelni z zakresu działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia, w szczególności:
 - a) akredytacji,
 - b) ankietyzacji,
 - c) hospitacji.
3. Opracowanie corocznego raportu z oceny funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia na wydziale i przedłożenia go Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Postanowienia końcowe

§ 18

1. Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia powinien być wykorzystywany do:
 - 1) stałego doskonalenia warunków realizacji i jakości procesu dydaktycznego,
 - 2) prowadzenia przejrzystej polityki kadrowej;
 - 3) nagradzania i awansowania pracowników;
 - 4) wspierania innowacji dydaktycznych;
 - 5) prognozowanie liczby przyjęć na poszczególne kierunki studiów;
 - 6) podejmowania decyzji o zamykaniu kierunków studiów i otwieraniu nowych kierunków.
2. Rady wydziałów, przynajmniej raz w roku akademickim, poświęcają jedno ze swoich posiedzeń zagadnieniom doskonalenia jakości kształcenia na wydziałach, wykorzystując informacje zgromadzone przez pełnomocnika dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia.
3. Na koniec roku akademickiego dziekan, po zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego określonego kierunku studiów, przedkłada Radzie Wydziału ocenę osiągniętych efektów kształcenia, która stanowi podstawę doskonalenia programu kształcenia.
4. Wyciąg z protokołu z posiedzenia Rady Wydziału w części dotyczącej jakości kształcenia powinien zostać przekazany pełnomocnikowi rektora ds. zapewniania jakości kształcenia.
5. Senat Politechniki Rzeszowskiej na pierwszym posiedzeniu w roku kalendarzowym dokonuje analizy i oceny funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na podstawie corocznego raportu z oceny funkcjonowania USZJK, opracowanego przez pełnomocnika rektora ds. zapewniania jakości kształcenia.